

მითოლოგიური არქეტიპები ფენტეზის ჟანრის ტექსტებში
(ჯონ რონალდ რუელ ტოლკინის რომანის *სილმარილიონი* და
ნატო დავითაშვილის რომანის *ამბავი ლილე იროელისა*
მიხედვით)

მარიამ ჯანელიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე შედარებითი
ლიტერატურათმცოდნეობის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნის შესაბამისად*

პროგრამა: უცხო ენათა ფილოლოგია და შედარებითი
ლიტერატურათმცოდნეობა (შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ლევან ცაგარელი,
პროფესორი, დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

მარიამ ჯანელიძე

01.05.2021

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომში გაანალიზებულია მითოლოგიური არქექტიპების არსებობა ფენტეზის ჟანრის ტექსტებში.

საკვლევად შერჩეული ტექსტებია: ჯ.რ.რ ტოლკინის *სილმარილიონი* და ნატო დავითაშვილის *ამბავი ლილე იროელისა*. ორივე რომანში ვიკვლიეთ ის მითოლოგიური პირველწყაროები, რომლითაც ფენტეზი მწერლები ხელმძღვანელობენ. ტექსტებს შორის მიმართებები ჟერარ ჟენეტის ტრანსტექსტუალობის თეორიის მიხედვით გავაანალიზეთ.

ჟენეტის ტრანსტექსტუალობის ხუთი ტიპიდან ჩვენ ორი გამოვიყენეთ: ინტერტექსტუალობა და ჰიპერტექსტუალობა.

ტექსტების შესწავლის შედეგად გაირკვა, რომ ავტორები სხვადასხვანაირად იყენებენ მითოლოგიურ არქექტიპებს და ორივე მათგანთან გვხვდება როგორც ინტერტექსტუალური, ისე ჰიპერტექსტუალური მიმართებები.

საკვანძო სიტყვები: *ფენტეზი, მითოლოგია, არქექტიპი, ინტერტექსტუალობა, ტრანსტექსტუალობა, ხალხური პოეზია*

Abstract

This work analyzes the existence of mythological archetypes in fantasy genre texts.

The texts selected for the research are: *Silmarillion* by J.R.R. Tolkien and *The Story of Lile Iroel* by Nato Davitashvili. In both novels we studied the mythological primates guided by fantasy writes. The relations between the texts was analyzed according to the theory of transtextuality by Gerard Genette.

Of the five types of transtextuality by Genette, we used two : intertextuality and hypertextuality.

The study of the texts revealed that the authors use mytological archetypes in different ways and both inetrexual and hypetextual relations are found in both cases.

Keywords: fantasy, mytology, archetype, intertextuality, transtextuality, folk poetry.